

Peste drum de școală

Noua cameră i-a plăcut lui Gert mult. Era situată într-o stradă laterală liniștită. Peste drum de casă era o școală, al cărei loc de joacă acoperit cu copaci ocupa aproape toată latura străzii. Gert se bucura să observe agitația de pe terenul de sport sau să asculte cântatul copiilor. Avea timp destul pentru așa ceva. După ce moștenise un mic capital de la o mătușă se mutase în metropolă, ca să caute acolo un post corespunzător aptitudinilor și cunoștințelor sale. Dar până acum nu găsisese nimic potrivit.

La început, Gert locuise la prietenul său, Ernst, de care îl lega o cordială prietenie din tinerețe. Ernst era un om harnic, străduitor și ocupa în vremea aceea un post de încredere într-o mare casă de comerț. Ca să fie aproape de el, acesta fusese unul dintre motivele care îl determinaseră pe Gert la mutarea în marele oraș. Din nefericire, relația mai slăbise între timp. Motivul era că Gert cunoscuse mai mulți tineri de aceeași vârstă cu el, de care se simțise curând foarte atras. Ei duceau o viață veselă. Mai ales unul dintre ei, cel mai voios și mai plin de viață dintre toți, a devenit un prieten bun al lui Gert. Cu greu trecea o zi în care el să nu întreprindă ceva cu Gustav. Odată era o excursie, altă dată era distracție cu dans sau o seară charchelită. Lui Gert îi plăcea foarte mult acest fel de viață și nu-i convenea deloc că Ernst, care mai înainte fusese și el prieten cu Gustav, îi adresase de mai multe ori cuvinte de atenționare și îl avertizase de neseriozitatea lui Gustav. Acesta, la rândul său, se distra pe socoteala lui Ernst, îl numea „bigot” și în cele din urmă a făcut ca Gert să se despartă de Ernst și să-și ia o cameră proprie. Așa că se mutase în mica stradă laterală și locuia peste drum de școală.

La împachetarea lucrurilor sale rămăsese acolo o carte. O împinsese indiferent la o parte. Ernst i-a adus-o în ziua următoare. Era un Nou Testament deja puțin cam uzat, căci înainte Gert citise zelos din el. Dar de mai mult timp renunțase cu totul, mai ales de când Ernst părăsise ținutul natal comun și acceptase postul din marele oraș. Dar și când Gert l-a urmat și au locuit împreună, nu mai citiseră împreună niciodată vreun capitol și nu mai discutaseră despre cele citite, ca mai înainte. Ernst făcuse odată propunerea pentru așa ceva, dar avusese așa de puțin succes la vechiul său prieten, încât nu mai reluasese încercarea.

Când Gert și-a pus cărțile în ordine după mutare, i-a căzut în mână și Noul Testament. I-a aruncat o privire, dar apoi l-a împins în colțul cel mai din spate al bibliotecii. Într-adevăr, pentru el existau lucruri mult mai plăcute de făcut, decât să citească din Noul Testament. Era o zi frumoasă de vară, caldă, și Gert deja se bucura de călătoria cu barca, planificată pentru seara. Dincolo, în școală, tocmai era pauză și copiii se zbenguiau veseli în lumina soarelui. Gert a privit la forfota veselă până când clopoțelul școlii a chemat la o nouă lecție și locul de joacă s-a golit. Puțin după aceea a auzit glasuri vesele de copii, cântând. Repetau un coral a cărui melodie îi era bine cunoscută. Dar nu putea să-și amintească deloc cuvintele, cu toate că pe vremuri cântase cântarea de mai multe ori. I-a venit fugar gândul cum viața sa de acum devenise cu totul alta; dar a înăbușit glasul încet, de avertizare, al conștiinței sale. La masa de prânz, Gert s-a întâlnit cu Ernst. El i-a povestit despre excursia plănuită cu barca și l-a invitat să vină și el. Ernst a refuzat. El a folosit iarăși ocazia să spună câteva cuvinte de avertizare despre Gustav și preocuparea sa ahtiată după distracție, care, în fond, este totuși așa de anostă și de goală. Gert i-a dat un răspuns violent. El a mers atât de departe, încât să-i spună vechiului prieten în cele din urmă, într-un mod tăios, că preferă un prieten mai vesel, decât un bigot. Firește că după aceea i-a părut rău pentru cuvintele sale, iar seara, pe când aluneca peste lac, în barcă, i-a venit greu să participe la veselia celorlalți. Cântecurile vesele, care altădată îi plăcuseră așa de mult, n-a putut de data aceasta să le cânte împreună cu ei. Încă mai

avea în urechi melodia coralului. Căuta iarăși cuvintele, dar nu le găsea. Nici Gustav nu părea să fie așa de vesel ca în rest. Gert a observat cum acesta privea în depărtare cu o privire ciudată, fixă, și tresărea când îl striga cineva. Mai târziu, într-adevăr, când după debarcare au intrat într-o ospătărie de lângă lac, după ce băuse grăbit un pahar de vin, Gustav a fost de o veselie spumegândă, car i-a entuziasmat pe toți. Nici acum nu putea Gert să glumească împreună cu ei ca altădată și vinul nu-i plăcea. Era supărat pe sine și în cele din urmă s-a sculat ca să meargă singur o bucată de drum de-a lungul malului lacului. Era o seară minunată. Soarele începea să apună și revărsa o lumină purpurie peste lac, în timp ce pădurea, în fundal, se ridica întunecată spre cerul luminos. Gert s-a așezat pe o bancă lângă lac, ca să savureze în liniște frumosul tablou. Era foarte liniștit și calm în jurul său; numai clipocitul ușor al valurilor se auzea. Treptat, culorile strălucitoare păleau și se lăsa amurgul. Gert a vrut să se scoale și să se întoarcă la ceilalți, când a auzit pași. Imediat după aceea. Gustav stătea în fața lui. Fața lui era roșie și ochii priveau sticloși.

„Te-am văzut plecând, Gert”, a spus el, „și te-am urmat pentru că trebuie să vorbesc cu tine singur. Spune, poți să-mi împrumuți bani? Îmi trebuie o sumă mare. Doar ai bani lichizi. Arată-mi că ești prietenul meu!”

Gert s-a speriat. Deja de mai multe ori îi împrumutase lui Gustav sume mici, dar nu-i primise niciodată înapoi. Gustav a văzut ezitarea lui Gert. Fața lui înroșită a pălit și a apucat brațul prietenului.

„Trebuie să mă ajuți. Dacă nu-mi dai bani, sunt pierdut”, a strigat el cu glas răgușit. Aburii alcoolului care proveneau de la el îl dezgustau pe Gert. S-a dat înapoi fără să vrea. Gustav a râs strident.

„Da, cară-te, și-așa s-a sfârșit totul!”, a strigat el. Apoi a dat drumul brațului lui Gert cu o smucitură bruscă și l-a împins așa de violent, încât Gert s-a clătinat și a dat cu capul de un copac. El a trebuit să se așeze pe bancă și a fost nevoie de o vreme înainte să poată să gândească din nou limpede.

S-a întors la ospătărie cu capul încă amorțit. Când a ajuns în apropiere, barca tocmai se îndepărta de mal. Aproape toți tinerii amețiți de băutură păreau să o considere ca pe o glumă grozavă, ca Gert să trebuiască să rămână acolo și îi strigau cuvinte de tachinare. Numai Gustav tăcea, dar fața lui i se părea lui Gert ciudat de schimonosită. După o scurtă așteptare, cel părăsit a plecat înapoi cu șalupa planificată. Ajuns în camera sa liniștită, Gert a devenit pentru prima dată conștient, cât de puțin frumoasă era purtarea dezmățată a prietenilor săi și cât de departe era de bucuria autentică. Aproape că se rușina că făcea parte din anturajul gălăgios, pe jumătate beat, despre care se făcuseră remarci de dojană pe barca cu motor. Apoi a trebuit să se gândească la Gustav. Ce era cu el? Trebuia să fie ceva deosebit, care l-a adus la o asemenea enervare. Gert a hotărât să-l viziteze în ziua următoare și să-l roage să-i dea o explicație.

Între timp se făcuse târziu. Cu toate acestea nu era obosit și era hotărât să mai citească puțin. Pe când întindea mâna după o carte din raft și o trăgea afară, i-a căzut alta pe jos și a rămas deschisă. A ridicat-o. Era Noul Testament. Privirea i-a rămas pironită pe un pasaj care era subliniat cu creion roșu. L-a citit. Era cunoscutul cuvânt din Psalmul 119, versetul 105: „Cuvântul Tău este o candelă pentru piciorul meu și o lumină pentru cărarea mea”. Cuvântul i-a atins conștiința. Odinioară căutase să urmeze acest cuvânt. Pe atunci, Biblia fusese regula sa de viață și îndrumătorul său. De ce părăsise acest drum? Ce era astăzi viața sa? În loc s-o umple cu muncă serioasă, el o umpluse cu distracții care nu dădeau vieții sale niciun conținut și sufletului său nicio hrană. Cuvântul lui Dumnezeu fusese uitat. Drumul său se abătuse departe de viața adevărată. A venit ca o iluminare peste el, ca și când ar fi ajuns la o răscruce și a devenit o certitudine pentru el că mersese greșit. Trebuia să se întoarcă. Dovada serioasă pentru schimbarea mentalității voia s-o aducă prin aceea că îi cerea iertare lui Ernst pentru purtarea sa lipsită de dragoste și să-și deschidă inima fără rezerve

față de el. Prietenul îl va ajuta precis să ajungă iarăși pe drumul cel bun. Ca un răspuns la gândurile sale a găsit, în timp ce mai răsfoia Noul Testament, un al doilea pasaj marcat cu roșu. A citit: „Doamne, învață-mă calea Ta. Voi umbla în adevărul Tău: fă-mi inima neîmpărțită, ca să se teamă de Numele Tău” (Psalmul 86.11). „Fă-mi inima neîmpărțită.” Într-adevăr, „un singur lucru este necesar”, așa spusese Domnul și Învățătorul. Acest singur lucru trebuia să-l aibă din nou. Trebuia să-L aibă din nou pe Mântuitorul său. Cu acest gând a închis cartea, dar n-a mai pus-o înapoi pe raft, ci pe biroul său. Apoi s-a dus la culcare și după ce se rugase iar scurt, pentru prima dată după mult timp, a adormit liniștit.

În dimineața următoare, Gert a fost trezit de bătăi zgomotoase în ușă. A sărit din pat, a deschis și a intrat Ernst. O privire la fața palidă, răvășită a acestuia îi vestea că se întâmplase o nenorocire și o bănuială subită i-a făcut inima să se cutremure. Înainte să poată să-i mai adreseze vreo întrebare prietenului, acesta a spus cu glas întrerupt:

„Nu te speria, Gert! Din nefericire trebuie să-ți comunic ceva îngrozitor. Imaginează-ți, prietenul nostru, Gustav, este mort.”

Îngrozit, Gert s-a dat înapoi.

„Ce spui acolo? Gustav, mort? Dar ce s-a întâmplat?”

Ernst i-a luat mâna și a răspuns, în timp ce îi dădeau lacrimile.

„Astă-noapte Gustav s-a împușcat. A delapidat o sumă mare. Măine trebuia să aibă loc o revizie de casă. Atunci s-a sustras justiției pământești. Mi-a lăsat o scrisoare în care îmi face o mărturisire și mă roagă să mă rog pentru el.”

Gert era incapabil să răspundă vreun cuvânt. Vestea l-a prins în așa măsură, încât a izbucnit în hohote de plâns înspăimântat. Gustav, mort, cel care clocotea de viață, care îi entuziasma pe toți ceilalți cu bucuria lui de viață ce se revărsa, spumegând? Era de neînțeles. Și el a sfârșit ca sinucigaș!? O, el îl mai vedea în fața sa: figura sa ciudată, veselie sa convulsivă, băutul său agitat. El auzea din nou rugămintea sa pentru bani și vedea cum fața lui s-a schimonosit când el n-a consimțit imediat la cererea sa. După ce se reculesese puțin, i-a relatat totul prietenului. A făcut-o sub amare autoacuzatii. Și Ernst era zguduit.

„Am greșit amândoi”, a spus el. Tu ai făcut-o când ai mers cu el pe drumul primejdios și ai preferat conduita lui Gustav. Dar și eu am greșit grav. Atunci, când a luat-o pe acest drum, n-ar fi trebuit să mă înstrăinez pur și simplu de el, ci ar fi trebuit să caut să-l readuc pe calea dreaptă. Dar acum este prea târziu și nu putem să facem nimic, decât să-I cerem iertare lui Dumnezeu și să învățăm cele necesare din trista întâmplare.”

Gert a relatat atunci ce a trăit la întoarcerea sa acasă de ieri și cum după mult timp a aruncat iarăși o privire în Noul său Testament.

„Oare mă va primi Dumnezeu și voi găsi har la El?”, și-a întrebat el prietenul. În clipa aceasta au răsunat glasuri clare de copii din școala de peste drum. Copiii cântau coralul a cărui melodie îl impresionase ieri atât. Și Ernst asculta. Deoarece pe vremea frumoasă de vară ferestrele erau deschise, se puteau înțelege deslușit cuvintele. Serios și solemn răsună până dincoace:

Nu mă pedepsi-n mânia Ta,
„Dumnezeule, mă iartă!
Ah, să pier nu mă lăsa,
Nu-mi da după merit plată!

Te-ai mâniat
Pentru păcat,
Stinge-n Mielul fără pată,
Flacăra mâniei toată!”

Prietenii ascultau profund emoționați. După ce glasurile energice se stinseseră, Ernst și-a îmbrățișat prietenul.

„Aici ai răspunsul la întrebarea ta. Nu este aproape ca și când Dumnezeu Însuși ne-ar da răspuns prin gura acestor copii? Tatăl nostru ceresc ne conduce în mod minunat. Totuși, moartea bietului nostru prieten trebuie să ne fie amândurora o învățătură serioasă pentru drumul nostru în continuare prin viață.” Tăcut, Gert a strâns mâna prietenului său. Era ca o mulțumire și o tăcută făgăduință solemnă. Astfel, durerea pentru sfârșitul zguduitor al lui Gustav i-a adus din nou împreună pe cei doi prieteni, care aproape că se pierduseră.

Orele următoare au fost pentru amândoi de-a dreptul grele. Era vorba să-și ia adio de la cel mort și să pună în ordine moștenirea acestuia. Au convenit să plătească datoriile celui mort, ca numele său să rămână curat măcar în această privință. Prin aceasta, micul capital al lui Gert s-a topit foarte tare. Dar Ernst a reușit să-i procure prietenului un post bun, care îi aducea multă muncă, ce-i drept, dar și deplină satisfacție.

Acum începea într-adevăr o viață nouă pentru cei doi. Curând s-a întâmplat că au găsit tovarășe de viață care aveau același fel de a gândi ca ei. S-au mutat împreună într-o casă frumoasă de la marginea orașului, unde viața lor curgea într-o armonie liniștită.

Am intitulat povestirea mea „Peste drum de școală” pentru că în camera liniștită care era peste drum de școală, Gert a găsit lucrul cel mai mare care este de găsit în lumea aceasta, pacea sufletului său. Acolo i s-a făcut accesibil harul nemărginit și acolo au primit cei doi prieteni impulsul pentru o viață care era dedicată lui Dumnezeu și cu aceasta și semenilor lor. Căci nu este acesta egoism, să îngropi pentru tine un bun primit în dar, în loc să-l folosești spre onoarea Dăătorului și pentru binele omenirii?

E. L. Hermann

„Dar voi sunteți seminție aleasă, ... ca să vestiți virtuțile Celui care v-a chemat din întuneric la lumina Sa minunată.” (1 Petru 2.9)

Titlul original: „Der Schule gegenüber”
din *Samenkörner (Neue Folge 31) 1937*, pag. 189-198.